

Flexibele AOW

Lucy Kok
Marloes Lammers
Lennart Kroon
Bas ter Weel
Arthur van Soest

www.seo.nl - secretariaat@seo.nl - +31 20 525 1630

seo economisch onderzoek
amsterdam economics

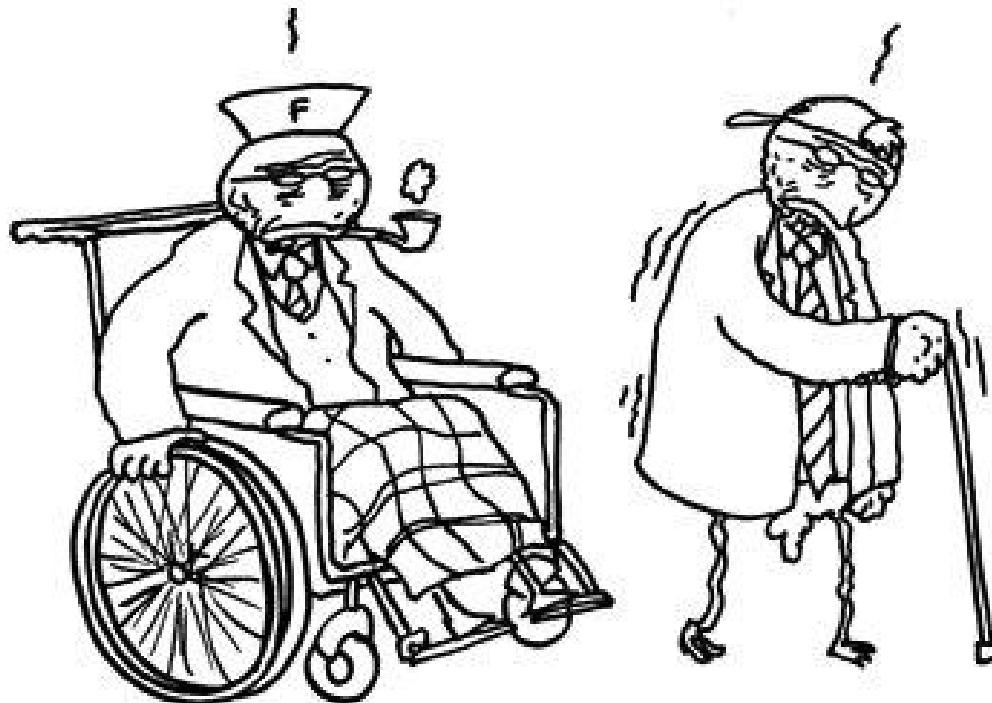

FOKKE & SUKKE

WERKEN GEWOON DOOR TOT HUN 67E...

*EN DAN JIJ WEER
DAKPANNEN
AANGEVEN ZEKER,
MET JE PARKINGSON.*

*JIJ MAG DIT KEER
HET DAK OP...*

Inhoud

- **Wat is een flexibele AOW?**
- **Situatie zonder flex AOW**
 - **Wie kunnen er nu al voor AOW-leeftijd met pensioen?**
 - **Wie gaan er nu al voor AOW-leeftijd met pensioen?**
- **Situatie met flex AOW**
 - **Wie kan met flex AOW eerder met pensioen?**
 - **En hoeveel eerder?**
 - **Maakt men ook gebruik van de flex AOW?**
- **Andere oplossingen voor zware beroepen?**

Wat is flexibele AOW?

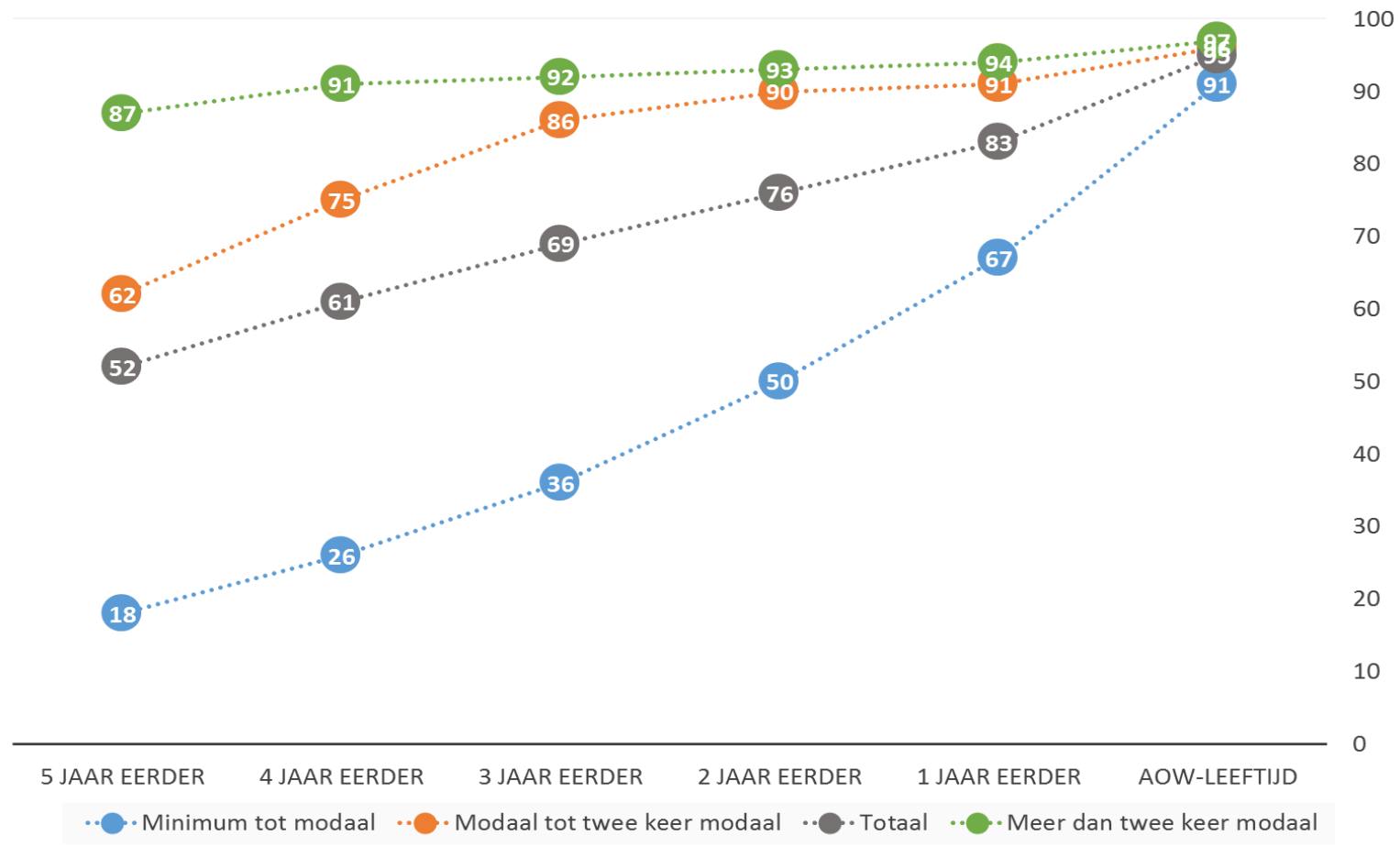
- 1. Maximaal één jaar vervroegen, of maximaal vijf jaar uitstellen**
 - 2. Maximaal drie jaar vervroegen, of maximaal drie jaar uitstellen**
 - 3. Maximaal drie jaar uitstellen**
- **Actuarieel neutrale kortings- en opslagpercentages (6,5%)**
 - **Variant met lager percentage voor lage inkomens en hoger percentage voor hoge inkomens**
 - **Inkomen mag niet onder sociaal minimum komen**

SITUATIE ZONDER FLEX AOW

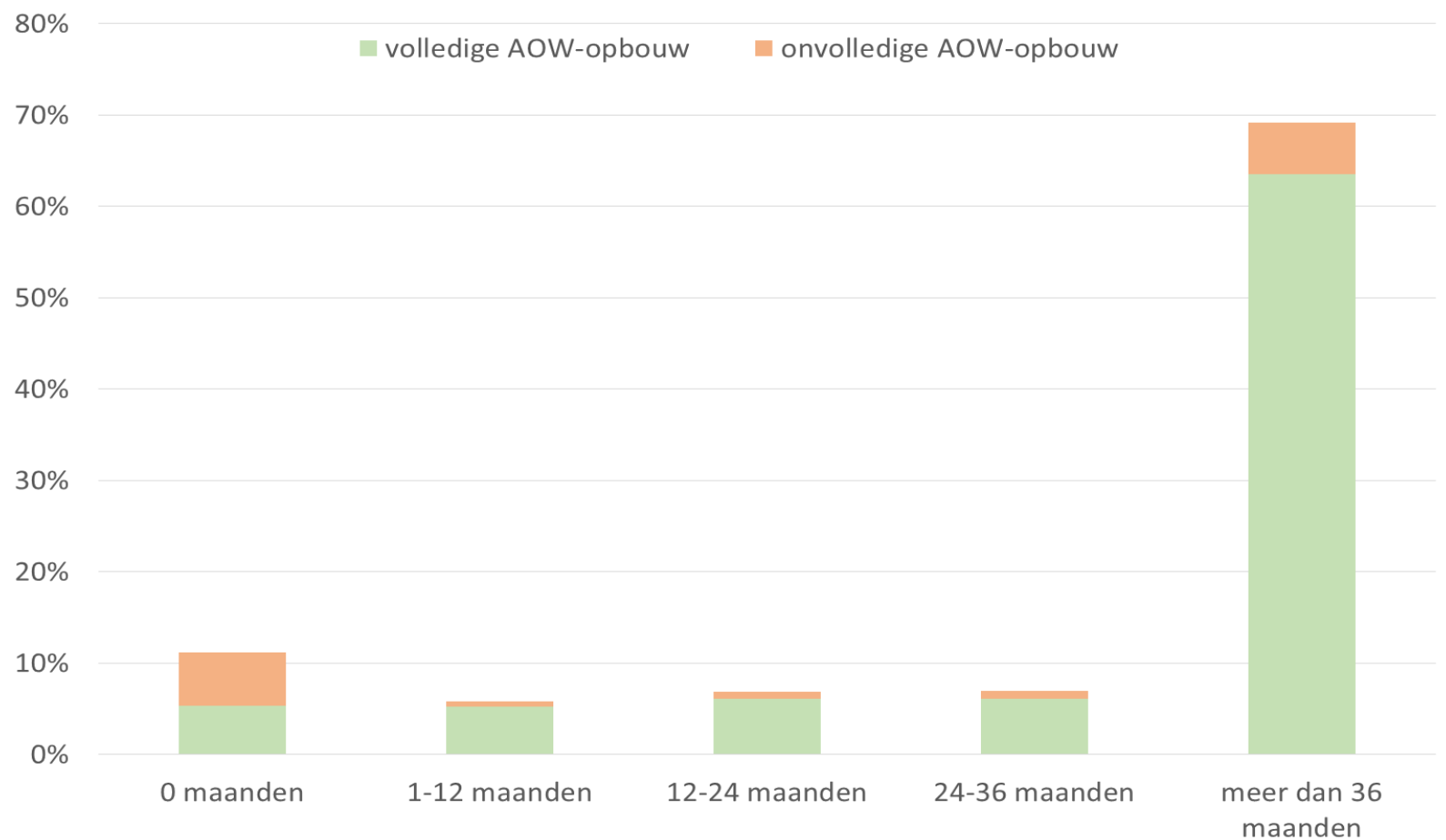
Wie kunnen er nu al voor AOW-leeftijd met pensioen? In theorie: alle werknemers met aanvullend pensioen

Minimumpensioenleeftijd	Aantal deelnemers(actieven)
55 jaar	50%
56-59	2%
60 jaar	33%
61-65 jaar	15%
66-67 jaar	0,0%
Totaal	100%
Aantal actieve deelnemers	5.479.601

Wie kunnen er nu al voor AOW-leeftijd met pensioen? In praktijk: 83 procent van werkenden (incl. zelfstandig)

Wie kunnen er nu al voor AOW-leeftijd met pensioen?

Wie kunnen er nu al voor AOW-leeftijd met pensioen?

Enquête; 49% kan eerder met pensioen

Verskil met microdata (83%): benodigde inkomen na pensionering versus sociaal minimum

Personen die niet voor de AOW-leeftijd met pensioen kunnen:

- relatief lage opleiding
- laag inkomen
- weinig vermogen
- geen partner met inkomen
- vaker fysiek zwaar werk (20% heeft fysiek zwaar werk)

Wie gaan eerder met pensioen?

In theorie

	Lage inkomens	Hoge inkomens
Levensverwachting	Green	Red
Voorkeur voor vrije tijd	Green	Red
Tijdsvoorkeur	Green	Red
Prijs vrije tijd	Green	Red
Financiële middelen	Red	Green

**In de praktijk: hoge inkomens gaan eerder met pensioen →
Inkomenseffect sterker dan substitutie-effect**

SITUATIE MET FLEX AOW

Wie kunnen er met flex AOW eerder met pensioen? (1) Werkenden met onvolledige AOW-opbouw

Toegevoegde waarde flex AOW:

- Voor werkenden met onvolledige AOW-opbouw:
 - 88% kan flex AOW niet inzetten
 - 98% van mensen die nu niet eerder dan AOW met pensioen kunnen kan flex AOW niet inzetten
- Reden: restrictie niet onder sociaal minimum
 - AOW alleenstaande is €400 per jaar hoger dan soc. min.
 - > alleen personen met AOW-opbouw van 97,3% of meer kunnen schuiven

Wie kunnen er met flex AOW eerder met pensioen? (2) Werkenden met volledige AOW-opbouw

- **Effect flexAOW: maximaal 4 maanden eerder met pensioen**
- **Voor werknemers die nog tweede pijler pensioen opbouwen minder dan 4 maanden**
- **Bij kortingspercentage 4,5% ipv 6,5%: 6 maanden in plaats van 4 maanden eerder**

Wordt ook gebruik gemaakt van de flex AOW?

De standaard AOW leeftijd is voor u: 67 jaar

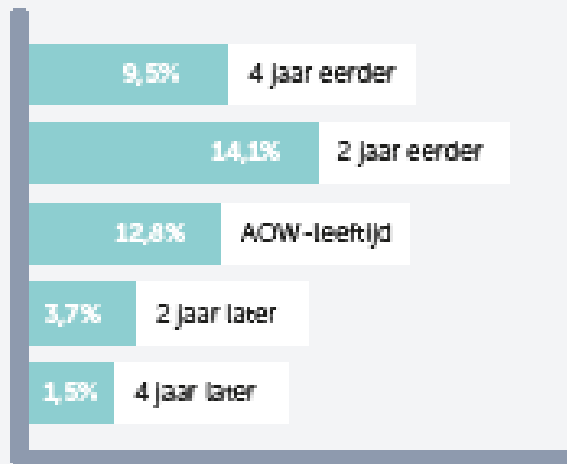
Het netto inkomen in de opties betreft alleen uw eigen inkomen uit werk, AOW en aanvullend pensioen.

☐	Tot 67 jaar	Vanaf 67 jaar	
	Werkt u 38 uur per week	Werkt u niet	
	En ontvangt u €2000 netto per maand	En ontvangt u €1500 netto per maand	
☒	Tot 67 jaar	Van 67 jaar tot 69 jaar	Vanaf 69 jaar
	Werkt u 38 uur per week	Werkt u 24 uur per week	Werkt u niet
	En ontvangt u €2000 netto per maand	En ontvangt u €1738 netto per maand	En ontvangt u €1690 netto per maand

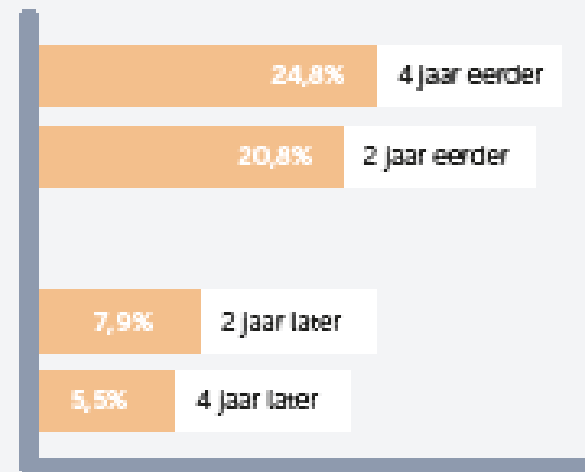
Flex AOW geen invloed op uittredeleeftijd

Wanneer willen mensen met pensioen?

Voltijd met pensioen

Deeltijd met pensioen

CONCLUSIE EN DISCUSSIE

Conclusie

- **11% kan niet voor AOW-leeftijd met pensioen**
- **De helft daarvan heeft niets aan flex AOW**
- **De andere helft kan 4 maanden eerder met pensioen**
- **Ze kiezen er niet voor om eerder met pensioen te gaan**

Andere oplossingen voor zware beroepen?

- Robotisering en leven lang leren
- AOW afhankelijk van arbeidsverleden
- AOW afhankelijk van inkomen of opleidingsniveau
- AOW/aanvullend pensioen afhankelijk van beroep/sector
- Meer deeltijdpensioenen

